

Daughters of Tzelaftchad, continued

1. Ibn Ezra to Bamidbar 32:39

וירש - יש אומרים, כי מכיר חי היה. ולפי דעתי שמלת וירש שבה אל הגבור שהיה במשפחה:

“And he conquered” – Some say that Machir was alive. In my opinion, “And he conquered” refers to the warrior in the family.

2. Bamidbar 36:1-13 Who will they marry? A compromise

(א) ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני-גלעד בן-מכיר בן-מנשה ממשפחת בני יוסף וידברו לפני משה ולפני הנשאים ראשי אבות לבני ישראל: (ב) ויאמרו את-אדני צנה ד' לתת את-הארץ בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צנה בד' לתת את-נחלת צלפחד אחינו לבנותיו: (ג) והיו לאחד מבני שבטי בני-ישראל לנשים ונגרעה נחלתו מנחלת אבותינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: (ד) ואם-יהיה היכל לבני ישראל ונוספה נחלתו על נחלת המטה אשר תהינה להם ומנחלת מטה אבותינו יגרע נחלתו: (ה) ויצו משה את-בני ישראל על-פי ד' לאמר בן מטה בני-יוסף דברים: (ו) זה הדבר אשר-צנה ד' לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניכם תהינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהינה לנשים: (ז) ולא-תסב נחלה לבני ישראל ממשפחה אל-מטה כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל: (ח) וכל-בת ירשת נחלה ממשות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהינה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו: (ט) ולא-תסב נחלה ממשפחה אחת כפי-איש בנחלתו ידבקו משות בני ישראל: (י) כאשר צנה ד' את-משה בן עשו בנות צלפחד: (יא) ותהינה נחלה תרצה וחקלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דיהן לנשים: (יב) ממשפחת בני-מנשה בן-יוסף היו לנשים ותהי נחלתו על-מטה משפחת אביהן: (יג) אלה המצות והמשפטים אשר צנה ד' ביד-משה אל-בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו:

3. Talmud, Taanit 30b

אמר רב יהודה אמר שמואל: יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה. מאי דרוש? "זה הדבר אשר צוה ד' לבנות צלפחד וגו'" - דבר זה לא יא נהוג אלא בדור זה.

Rav Yehudah cited Shemuel: This is the day when the tribes were permitted to marry each other. From where did he learn that? “This is what HaShem instructed the daughters of Tzelaftchad, etc.” – This will only apply in this generation.

4. Talmud, Bava Batra 120a

אמר רב יהודה אמר שמואל: בנות צלפחד הותרו להנשא לכל השבטים שנאמר "לטוב בעיניהם תהיינה לנשים". אלא מה אני מקיים "אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים"? עצה טובה השיאן הכתוב שלא ינשאו אלא להגון להן.

Rav Yehudah cited Shemuel: The daughters of Tzelaftchad were permitted to marry among all of the tribes, as Bamidbar 36:6 says, “To those who are good in their eyes, they shall marry.” Then what do we do with, “Only, to the family of their father’s tribe shall they marry”? The text gave them good advice, to marry only those who would be good in their eyes.

5. Talmud, Sanhedrin 8a

ראויה פרשת נחלות שתיכתב על ידי משה רבינו אלא שזכו בנות צלפחד ונכתב על ידן. ראויה היתה פרשת מקושש שתיכתב על ידי משה רבינו אלא שנתחייב מקושש ונכתבה על ידו. ללמדך שמגלגלין חובה על ידי חייב וזכות על ידי זכאי.

The portion of inheritance was suitable for recording at Moshe’s hand, but the daughters of Tzelaftchad were meritorious and it was written at their hand. The portion of the wood-gatherer was suitable for recording at Moshe’s hand, but the wood-gatherer was liable and it was written at his hand. This teaches you that we bring liability for the liable, and merit for the righteous.

6. Rashi to Devarim 1:17

תקרבון אלי - על דבר זה נסתלק ממנו משפט בנות צלפחד

“[That which is too hard for you] you shall bring to me” – For this, the case of the daughters of Tzelaftchad left him.

7. Talmud, Bava Batra 119a

יודע היה משה רבינו שבנות צלפחד יורשות הן אבל לא היה יודע אם נוטלות חלק בכורה אם לאו. וראויה היתה פרשת נחלות ליכתב על ידי משה אלא שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן.

Moshe knew that the daughters of Tzelaftchad inherit, but he did not know whether they receive the portion of the firstborn or not. And the portion of inheritance was suitable for recording at Moshe’s hand, but the daughters of Tzelaftchad were meritorious and it was written at their hand.

8. Midrash, Bamidbar Rabbah 21:12

ריש לקיש אומר: יודע היה משה רבינו את הדין הזה, אלא באו לפני שרי עשרות תחלה, אמרו "דין של נחלות הוא, ואין זה שלנו אלא של גדולים ממנו." באו אצל שרי חמשים, ראו שכבדו אותן שרי עשרות, אמרו שרי חמשים, "אף אנו יש שם גדולים ממנו." וכן לשרי מאות, וכן לשרי אלפים, וכן לנשיאים, השיבו להם כולם כענין הזה שלא רצו לפתוח בה לפני מי שגדול מהם. הלכו לפני אלעזר, אמר להם, "הרי משה רבינו!" באו אלו ואלו לפני משה, ראה משה שכל אחד ואחד כבד את מי שגדול ממנו, אמר "אם אומר להם את הדין, אטול את הגדולה," אמר להם "אף אני יש גדול ממני," לפיכך "ויקרב משה את משפטן וגו'".

Reish Lakish said: Moshe knew this law, but they came to the officers of tens first, and they said, "This is a law of inheritance, it is not for us but for greater people." They came to the officers of fifties, who saw that the officers of tens had honoured them. The officers of fifties said, "For us, too, there are greater people." And so for the officers of hundreds, and so for the officers of thousands, and so for the *nesi'im*, all of them responded along these lines, that they did not want to address if before their superiors. They went to Elazar, who said to them, "There is Moshe!" All of them came to Moshe. Moshe saw that each had honoured his superior, and he said, "If I tell them the law, I will take honour for myself." He told them, "I have a superior, too." Therefore, "And Moshe brought their case, etc."

9. Midrash, Shir haShirim Rabbah 1:10:3

"עלה אל הר העברים הזה הר נבו," וכי מה ענין זה לזה? כיון דאתפלגת ארעא באו בנות צלפחד ליטול חלקן אצל משה ונסתלק משה מדינן הה"ד "ויקרב משה את משפטן", אמר לו הקב"ה, "משה! מדינן את מסתלק ומלפני אין את מסתלק? עלה על הר העברים הזה!" "Ascend to this Har ha'Avarim, Har Nebo." What is the connection between these? Once the division of the land was discussed, the daughters of Tzelafchad came to Moshe to take their shares, and Moshe withdrew from their case, as it says, "And Moshe brought their case." Gd said to him, "Moshe! You withdraw from their case, and not from Me? Ascend to this Har ha'Avarim!"

17:14-18 "Yosef" requests more land

10. Rashi to 17:14

ראית שנתרבה מניני ממנין ראשון למנין שני עשרים אלף וחמש מאות כמנין "כה" בגימט'... ד"א "עד אשר עד כה" ברכה נאמר' לאברהם "כה יהיה זרעך" נתקיימה בי. ולפי פשוטו "עד אשר עד כה", עד אשר כך כאשר אתה רואה.

You saw that my number increased, from the first census to the second, by 20,500 – like כה/*koh* in *gematria*... Or, "until until *koh*" means that the blessing given to Avraham, "Your children will be thus/*koh*", was fulfilled in me. And in its simple meaning, "until until thus" means "to this point, as you see."

11. Ralbag to 17:14

והנה זכר שנחלת בני יוסף באה יחד עד שכבר נכללה בגבולות אחרים כמו שנזכר פה... או ירצו ב"גורל אחד" גורל מוגבל, שלא יתכן להם להרחיבו במה שעתיד

It mentioned that the portion of the sons of Yosef came together, such that it was included in the boundaries of others, as mentioned here... Or "one portion" meant a confined portion, such that they could not expand it in the future.

12. Radak to 17:15

תכרות יער הפריזי והרפאים ויהיה לך ההר ההוא ליישוב ותרחיב בו נחלתך ברצון בני אפרים כי הם יתרוצו בזה כי טוב להם שיהיה יישוב משיהיה יער ועוד כדי שיורישו הפרזי והוא הכנעני שזכר...

You will cut down the forest of the Prizi and Refaim, and this mountain will be yours to settle, and there you will broaden your lot with the agreement of Ephraim. They will be satisfied with this because having it settled will be better for them than leaving it as a forest. Further, so that you will conquer the Prizi, which are aforementioned Canaanites...

13. Malbim to 17:16

ורכב ברזל בכל הכנעני היושב בעמק, אחרי ההר ההוא, וטוב יהיה היער מחיצה בינינו ובינם בל יעלו וישחיתו את הארץ בכלי משחיתם: There are iron chariots among all of the Canaanites who dwell in the valley, beyond that mountain. Better that the forest serve as a barrier between us and them, lest they ascend and destroy the land with their destructive machines.

14. Rashi to 17:18

כי חזק הוא - ואתה יש בך היכולת ותורישנו:

"For he is mighty" – And you have ability, and you will conquer them.